

ZMIANY W PODATKU VAT 2013 – ODWROTNE OBCIĄŻENIE

Anna Łukaszewicz-Obierska – partner, radca prawny
14 luty 2013 r., Warszawa

Prawo Unii Europejskiej – ogólne założenia mechanizmu *reverse charge*

- ❑ Dyrektywa 2006/69/WE z dnia 24 lipca 2006 r. daje państwom członkowskim możliwość wprowadzenia przepisów wewnętrznych, na podstawie których podmiotem zobowiązanym do rozliczenia podatku, w przypadku dostawy określonych towarów (np. złomu) byłby nabywca towaru a nie jego zbywca.

- ❑ Zgodnie z art. 199 Dyrektywy 2006/112/WE Rady, państwa członkowskie mogą postanowić, że osobą zobowiązaną do zapłaty VAT jest podatnik – odbiorca następujących transakcji:
 - a) dostawy zużytych materiałów,
 - b) zużytych materiałów nienadających się do ponownego użycia w tym samym stanie,
 - c) złomu,
 - d) odpadów przemysłowych i nieprzemysłowych,
 - e) odpadów przetwarzalnych i częściowo przetworzonych,
 - f) dostawy pewnych towarów i świadczenia usług, wymienionych w załączniku VI do Dyrektywy VAT.

- ❑ Taki mechanizm nazwany został „mechanizmem samoobliczenia podatku”, „**systemem odwrotnego obciążenia**” lub „**reverse charge mechanism**”.

Przykładowa transakcja

- ❑ Podmiot A dokonuje sprzedaży złomu na rzecz Podmiotu B (oba podmioty są czynnymi podatnikami VAT).
- ❑ Podmiot A dokumentuje swoją sprzedaż fakturą VAT na której nie wskazuje żadnej kwoty i stawki podatku (faktura zawiera: adnotację „podatek rozlicza nabywca” oraz „odwrotne obciążenie”, wskazuje także właściwy przepis ustawy).
- ❑ Podmiot B wystawia fakturę wewnętrzną i nalicza na niej, od kwoty wynikającej z faktury sprzedaży, 23% podatku VAT. Podatek ten będzie dla Podmiotu B stanowił jednocześnie podatek naliczony.

sprzedawca złomu (A)

przedsiębiorca
podatnik VAT
100 zł + 0zł VAT

bez VAT

nabywca złomu (B)

przedsiębiorca
podatnik VAT
podatek naliczony - 23%
podatek należny – 23%

Wadliwie wystawiona faktura nie daje prawa do odliczenia podatku VAT.

Reverse charge w Polsce

- ❑ Mechanizm *reverse charge* w Polsce:
 - a) obowiązuje - 1 kwietnia 2011 roku,
 - b) nowelizacja - 1 lipca 2011 roku,
 - c) nowelizacja - 1 kwietnia 2013 roku.

- ❑ Wprowadzenie *reverse charge*, w odniesieniu do dostaw złomu, podyktowane zostało trudnościami z pobieraniem należnego podatku VAT w sektorze handlu złomu ze względu na uchylanie się od płacenia podatków przez dostawców - regulacja przewidująca opodatkowanie dostawy złomu na zasadach ogólnych była wykorzystywana do dokonywania oszustwa podatkowego, polegającego na fikcyjnym obrocie złomem oraz wyłudzeniu podatku VAT przez tzw. „słupy”.

- ❑ *Reverse charge* pozwala przeciwdziałać oszustwom podatkowym polegającym na braku zapłaty podatku przez sprzedawcę, eliminuje z rynku nierzetelne firmy złomowe, pozwala na bezpieczne rozliczanie podatku VAT oraz pozytywnie wpływa na wizerunek całej branży.

Reverse charge w znaczeniu dla branży złomowej

- ❑ Art. 17 ust 1 pkt 7): Podatnikami są osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne nabywające towary, jeżeli:
 - a) dokonującym ich dostawy jest podatnik niekorzystający ze zwolnienia,
 - b) dostawa nie jest objęta zwolnieniem,
 - c) nabywane towary wymienione są w Załączniku nr 11 do ustawy VAT.

- ❑ Załącznik nr 11 do ustawy VAT wymienia m.in. metale nieżelazne i wyroby z nich, popiół i pozostałości zawierające metale i związki metali - wyłącznie odpady i złom metali nieszlachetnych, odpady z tworzyw sztucznych, odpady inne niż niebezpieczne zawierające metal, odpady i braki ogniw akumulatorów elektrycznych; zużyte ogniwa, baterie galwaniczne oraz akumulatory elektryczne, surowce wtórny z pozostałych metali – wyłącznie odpady i złom.

- ❑ Karoseria samochodowa, pojazdy samochodowe wycofane z eksploatacji niezawierające płynów oraz frakcje metalowe uzyskiwane przez rozdrabnianie karoserii na strzępiarce to „odpady inne niż niebezpieczne zawierające metal” (zob. interpretacja Dyrektora Izby Skarbowej w Warszawie z dnia 7 września 2011 r., nr IPPP2/443-580/11-7/MM).

Wyrok TSUE z 21 lipca 2012 r. w sprawach C-80/11 Mahageben i C-142/11 David

- ❑ Potwierdzenie zasady neutralności podatku VAT.
- ❑ Podatnika można pozbawić prawa do odliczenia jedynie w dwóch sytuacjach:
 - a) gdy podatnik wiedział, że uczestniczył w oszustwie,
 - b) gdy podatnik powinien był wiedzieć, że uczestniczy w oszustwie.
- ❑ Obowiązkiem organów podatkowych, które kwestionują prawo do odliczenia, jest wykazanie, że podatnik w tych konkretnych okolicznościach powinien wiedzieć, że transakcja nie spełnia pewnych standardów biznesowych właściwych dla tego typu zdarzeń.
- ❑ Okoliczność, czy dostawca zapłacił podatek, nie ma znaczenia dla podmiotu, który kupił towar.

Nowelizacja 2013

- ❑ Generalne założenie - ograniczenie stosowania mechanizmu *reverse charge* wobec dostaw dokonywanych przez zagranicznych kontrahentów zarejestrowanych w Polsce dla celów podatku VAT.
- ❑ Zgodnie z nowelizacją art. 17 ust. 1 pkt 5) ustawy VAT, podatnikami będą osoby nabywające towary, gdy:
 - a) dokonującym ich dostawy na terytorium kraju jest podatnik:
 - i. nieposiadający siedziby oraz stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej na terytorium kraju,
 - ii. **niezarejestrowany na potrzeby podatku VAT,**
 - b) nabywcą jest podatnik, posiadający siedzibę działalności gospodarczej lub stałe miejsce prowadzenia działalności gospodarczej na terytorium kraju lub osoba prawna niebędąca podatnikiem, posiadająca siedzibę na terytorium kraju i zarejestrowana zgodnie z art. 97 ust. 4,
 - c) dostawa towarów nie jest dokonywana w ramach sprzedaży wysyłkowej na terytorium kraju.
- ❑ W przypadku stosowania *reverse charge* pw transakcji z zagranicznym kontrahentem, należy odebrać oświadczenie, że nie jest on zarejestrowany w Polsce dla celów VAT.

PREZENTACJA KANCELARII

Warszawa, luty 2013

PRAKTYKI WKB

Fuzje i przejęcia

Bankowość
i finanse

Projekty
infrastrukturalne

Prawo ochrony
konkurencji

Prawo własności
intelektualnej

Postępowanie
upadłościowe
i układowe

Rozwiązywanie
sporów

Pomoc publiczna
i fundusze unijne

Rynki kapitałowe

Prawo
energetyczne

Ochrona
środowiska
i zasoby
naturalne

Prawo spółek
i ład
korporacyjny

Prawo
ubezpieczeń

Nieruchomości
i proces
inwestycyjny

Prawo pracy

TMT

Zamówienia
publiczne

Prawo
podatkowe

Restrukturyzacja

WKB – PRAWO PODATKOWE

W zakresie specjalizacji WKB świadczy usługi w zakresie :

- Analizy podatkowych aspektów działań restrukturyzacyjnych,
- Pomocy i doradztwa w trakcie przeprowadzanych kontroli podatkowych oraz kontroli skarbowych, postępowań podatkowych i reprezentowania klientów przed sądami administracyjnymi,
- Opracowania efektywnych podatkowo struktur inwestycyjnych,
- Bieżącego doradztwa podatkowe w prowadzeniu działalności gospodarczej,
- Przygotowania dokumentacji podatkowej (w tym dokumentacji cen transferowych),
- Doradztwa w zakresie odpowiedzialności członków zarządu oraz podmiotów zbiorowych za przestępstwa i wykroczenia podatkowe,
- Reprezentacji w postępowaniach podatkowych i skarbowych oraz przed sądami administracyjnymi.

WKB DORADZAŁO:

- **SPÓŁCE Z GRUPY STENA** w sporze z organami podatkowymi dotyczącym możliwości odliczenia podatku VAT naliczonego z faktur VAT wystawionych przez tzw. firmy słupek
- **GRUPIE MITSUI** w sporze przed władzami podatkowymi dotyczącym podatku od nieruchomości od elektrowni wiatrowych
- **THOMSON** przy współtworzeniu efektywnej struktury podatkowej w projekcie dotyczącym m.in. restrukturyzacji polskiej części grupy holdingowej Thomson
- **OAKTREE CAPITAL MANAGEMENT** przy przygotowaniu efektywnych podatkowo opcji finansowania transakcji przejęcia jednego z największych w Polsce producentów alkoholi, wyjścia z inwestycji oraz ukształtowania sposobu wynagradzania menedżerów, także z wykorzystaniem innych jurysdykcji i instrumentów maksymalizujących optymalizację podatkową

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

**Anna Łukaszewicz-Obierska, partner
anna.lukaszewicz@wkb.com.pl**

Warszawa:
ul. Polna 11
00-633 Warszawa
T: +48 22 201 00 00
F: +48 22 201 00 99
biuro@wkb.com.pl

Poznań:
ul. Paderewskiego 7
61-770 Poznań
T: +48 61 855 32 20
F: +48 61 851 32 52
biuro@wkb.com.pl